

Frankrigs Attali om den næste finanskriser

28. juli, 2017 (Paris) – Jacques Attali, Frankrigs svar på et orakel, talte den 26. juli om det forestående finanskraak. Attali, der var præsident Mitterands grå eminence, men altid ved, hvad vej, vinden blæser, brugte sin onsdagsspalte i avisen *L'Express* til at minde læserne om, at krakket i 2007 ikke blev løst, og at alt tyder på, at tsunamien vender tilbage. Følgende uddrag er taget fra Attalis egen engelske oversættelse på hans webside.

Han talte om problemer, der ikke får megen opmærksomhed, »som om problemet ville forsvinde af sig selv som tiden går«. Blandt disse problemer inkluderer han problemerne med migration, »som må løses en dag, og et problem, der tales endnu mindre om i dag end om andre problemer: den næste, globale, økonomiske og finansielle krise.

Det virker virkelig, som om vi troede, der aldrig mere ville komme en økonomisk og finansiell krise. Og at risikoen for noget sådant endegyldigt kan udelukkes ... Vækst synes at være kommet tilbage overalt. Arbejdsløshed mindskes ... Forsigtighedslovgivning lærte lektionen af tidligere kriser og skabte betingelserne for en yderligere styrkelse af de internationale bankers modstandskraft ...

Og dog, hvor absurd er det at antage, at, i nutidens ubegrænsede og utæmmede globalisering, kunne man udelukke finanskriser for altid. Så meget desto mere, fordi tegnene på en forestående krise faktisk er til stede.

1. For det første er statsgæld og privat gæld højere end nogen sinde ... Både statsgæld og privatgæld i de 44 mest indflydelsesrige lande har nået 235 % af BNP, sammenlignet med 190 % af BNP i 2007. Især er

amerikanske lån til studerende og kinesiske bankers gæld vildt ude af kontrol. Uden at medregne at sikre betaling af de fremtidige pensioner, som pensionister en dag vil hævde deres ret til, og det er ikke medregnet.

2. Selskabernes aktieværdier er ude af proportion. Og hvad mere er, de seneste fusioner eller opkøb stiger i en eksponentiel rate ude af proportion med de profitter, som disse firmaer nogen sinde vil tjene. Og det er disse værdiansættelser, totalt kunstige, der har forårsaget fraværet af bekymringer over deres modparter: gældsmængden.
3. Bankregler i USA, der blev etableret i kølvandet på finanskrisen i 2007, vil blive nedgraderet og således give amerikanske institutioner en konkurrencefordel over deres konkurrenter og tvinge disse til at påtage sig nye risici i dette område og således gøre den generelle gældsbyrde større.
4. Hverken global vækst eller inflation vil betale regningen nu eller i fremtiden, for at sluge sådanne gældsposter. En måned fra i dag, eller et år eller ti år fra i dag, vil udlånere indse, at deres udlån intet er værd, og de vil begynde at gå i panik og blive bange. Det vil blive udløst af en mere eller mindre ubetydelig begivenhed i Italien, USA, Kina eller Mellemøsten. Centralbanker vil ophøre med at opføre sig som legale Madoff'er og reducere mængden af gratis penge, de nu giver bankerne. Regeringer og selskaber vil se en massiv stigning i låneomkostninger, og for nogles vedkommende vil man stille krav om massive opsparinger for ikke at gå bankerot. Krisen vil vende tilbage, og sammen med den, arbejdsløshed og forringet købekraft.«

Han tilbyder selvfølgelig ikke nogen løsning – kun at skære ned på gælden og gennemføre »finansiel lovgivning på internationalt plan«. En Glass/Steagall-reorganisering af det vestlige finanssystem eksisterer ikke i hans verdenssyn – men han ved helt bestemt, at kollapset kommer.